

JA NØKY MIDI JA PABLO TYANIGAJX JA EFESIIT JAA'Y

Ku ja Pablo tnijayi pøn
tjanchja'widip ja nwindsøn'ajtim
Jesucristo yja' jam Efeso

1 Øts Pablo'ajtpi, Dios ø kø'øm
chojkingøjxp tø xpikta'aky
Jesucristo kyudanaabyi jøts ø
jade'en xyikugajpxy'aty. Ya'at nøky
ja' øts yø ndanija'ayidip ja Efesiit
ja'a'y pøn jaty ja Dios yja'ajtpy
jøts tjanchjawidi nayide'en ja
nwindsøn'ajtim Jesucristo. **2** Paat
meets ja kunuu'kxin ja øy'ajtin
midi ja Dios Teety mørøt ja
nwindsøn'ajtim Jesucristo yajkpy.

**Ja møj øy'ajtin midi nbaajtimp
ku Cristo nmørøt'ejtin**

3 Ngajxajkindip ja Dios midi
teetye'ajtpy ja nwindsøn'ajtim
Jesucristo, jabi tøts ja kunuu'kxin
xmø'øyim ku ja Cristo nmørøt'ijtyim.
Ja' y'øy'ajtin tø xanigajxa'andi
ma ja chøoni. **4** Namga'anim
naxwii'ñit cho'onda'aky jøts ja
Dios Teety kø'øm xwi'ijxyindi
xwigø'øñindi Cristo køjxp ku ja
xku'ayo'ombaajta'andi, jøts jade'en
adøm wa'ats nwinguñokxa'ant ja'
wyingujkp niti pøky niti kadyeey.
5 Windi'ixiyip idø'øn kø'øm ja

Dios Teety ttanibiktaajkiñi jøts
ja x'u'nkupøjkint Jesucristo
køjxp. **6** Paty ejtp ngajxajkindit
ja Dios sa tø tnankyl'ijxyi ja
myøj kunuu'kxin, ku ja y'U'nk
tø tnajtskaxi midi kawinmaañi
chøjkpy. **7** Ku xtsojknajxyim adøm ja
Dios, paty adøm tø xyknitsøøjkyim
ku ja y'U'nk Jesùs wyidsuuñ
wyidajxy, jøts y'o'jkingøjxp
xpojkpimee'kxyim. **8** Kajaa Dios
tø tnankyl'ijxyi ja chojkin ku tø
xmø'øyim ja wejin ja ja'gyukin,
9 jøts jade'en tø tnankyl'ijxyi ja
yu'uchwinmaaq'ñ midi adøm ja
kø'øm tø xanibiktaajkim sa dø'øn ja
ttunwa'ññ. **10** Jatp idø'øn jade'en sa
dø'øn ja wyinmaaq'ñ tø ttanibiktaagi,
kuts ja xøøw kuts ja jumøjt tpaatt,
winets ja Dios Teety tuki'iyi
ttagidøjkigyox ja nwindsøn'ajtim
Jesucristo ti jaty ejtp øy mædsoo,
yjanaxwiiñi uk yjatsajpjøtpyi, jøts
ja amuum kø'øm tnigubajk'att.

11 Kuts adøm idø'øn ja Cristo
nmørøt'ajtyim, windi'ixiyip adøm ja
xwi'ejxna'andi xwigo'onandi ja Dios
Teety jøts jade'en xmø'øyindit midi
xamidsojkimp. Tuki'iyi dø'øn ja
ttuñ sa ja chojkin tø ttanibiktaagi.
12 Tø dø'øn ja ttuñ jade'en jøts

øots idø'øn ja Dios ndakajxa'akt ja y'øy'ajtin ja myøj'ajtin, jabi øtsts idø'øn jawyeen tø njanchjawi ja Cristo. ¹³ Meets nayide'en, ku xmadowdi ja Dios tyiy'ajtin midi tnigajpxp ja yiknitsoojkin, jøts ku xjanchja'widøø ja Cristo, jade'en idø'øn ja Dios Teety mdamiguy'ejxidøø ja y'Espíritu Santo, jøts ja myiktami'ejxkapidit jøts ku meets ja Dios mja'atyidi. Jade'ents idø'øn ja y'ayuujk tyikniwaaajch sám ja jawyeen tø tnigajpxy. ¹⁴ Nay ja Espíritu Santo midi meets m'ejxpajtin'ajtpy, ja' myikta'ejxkaptip ku ja Dios ja myaay tyikwa'kxt. Jade'en ja Dios ttu'unt ku wyinaty tø tyiknitsoojkjoxxi midi tø tniwanguixy. Jade'ents ja Dios yikwindsø'øgit yikwinjawit myøj'ajtingøjxp y'øy'ajtingøjxp.

Ku ja Pablo t'amidøøy tpøktsøøy ja Dios jøts ja wejin ja ja'gyukin yikmo'odit pøn ja Dios tpadundip

¹⁵ Tø nnijawi ku meets møk ja nwindsøn'ajtim Jesús x'ajot'aty, ku mee nayide'en øy tsuj ja tsojkin xmø'øy pøn jaty ja Dios ja'ajtiyidip. ¹⁶ Ejtp øts ja Dios ndamøjawi ndagunuu'kxyjawi ku ja mgunuu'kxyidi, ka' mee nja'dyigøy, ejtp meets nni'amidowi nnibøktsowi ku ø ndsapkjpxy. ¹⁷ N'amidøøpy øts ja kunuu'kxy Dios Teety midi tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jøts ja mmo'ojiyidit ja wejin ja kajin midi yikxon mdukja'gyukiyidip sa ja y'ejxi tyiyi. ¹⁸ N'amidøøpy øts nayide'en ja Dios jøts mgujajiyidit mgudøø'kxiyidit, jøts jade'en

xnijawidit ti dø'øn m'awejetip midi tø myiktaniwaaqdsowidi, ku janch kawinmaañi ja maay midi ja Dios tyagumaawyampy pøn ja yja'ajtpy, ¹⁹ jøts nayide'en ø n'amidøøy ja Dios jøts xnijawidit ku niti kya'adaniyi kya'adsø'øgiyi ku kawinmaañi ja Dios myøk'ajtin midi adøm ja xabudøjka'amp ku adøm ja njanchja'wa'andit, ²⁰ nay ja'abi møk'ajtin idø'øn midi ñønky'ejxi ku Cristo jap oo'kpí agujkpy wyimbijty juky jadigojk, jøts ku ja nayide'en chajpjatnaa jøts ja Dios Teety y'aga'ngyøjø'øm ja kutujktajk myøøjyi. ²¹ Jawani møj idø'øn ja Cristo yikpiktaajky, nipøn windsøn nipøn yikutujkpi tkami'aguijpxy'aty ya' naxwiiñ jøts tsajpjotp, ixyam jøts xemikøjxp nipøn ja tkamibaat'att. ²² Tuki'iyi dø'øn midi ja Dios tø tyikøjy, ja Cristo dø'øn tnitanaagyøjxp, ja' idø'øn tnigubajk'ajtp nidukil'iyi pøn jaty ja Dios tjanchja'widip. ²³ Jade'en sá tu'uk ja jaal'y ñine'kx kyaka'pxyi pøni ka'ap ja kyubajk ja te, nayide'en idø'øn ja janchja'wibitøjk ndejint kyaka'pxyidi pøni ka'ap ja Cristo ja ñigubajk'atyidi, jøts ja ka'ap ja myøk'ajtin myø'øyidi pø ja'axi tuki'iyi tyik'ejtp tyiknajxp ja naajx ja tsajp.

Tø ja Dios xyiknitsøøjkyim chojkingøjxp

2 Tø meets m'anmija'win y'ats'ookti ku mdsøønidø pøky'agujkpy, jøts tø yujkpyøjkti ja m'anmija'win jadigojk Cristo køjxp. ² Ku meets y'ijity xpadundi ja ka'owyinmaañi midi tpadundip pøn ja Dios tka'ijxyidip, ku ja miku'windsøn yja' xpabøjkidi

midi tkajxp ja tyumbitójk jøts ja t'atskajpxjot'amójkidit pøn ja Dios tkabadundip. ³Nayide'en øø tø njaq'aty sãmdam meets. Tum ja' øøts y'ijty ndumpy ja axøøk ja kya'øybi midi ja ne'kx y'amiðøppy, jøts tum ja' midi yigaap pidsømp winmaa'ñjøtpy. Paty øøts idø'øn xjapaat'aty jøts øøts ja møj ayo'on nyikmo'ot nayide'en sam o pøn pojkipitumbi. ⁴Janch møj ja Dios pya'ayo'owin ⁵ku tø tyikujukpyiky adøm ja n'anmija'win Cristo køjxp, øy adøm ja axøøkpi ja yigaappi tø yjayik'o'jkniyi ja n'anmija'win. Jade'ents idø'øn niduki'iyyi adøm tø nnitsookjnandi ku ja Dios y'øy'ajtin myøji. ⁶Ku ja Dios tø tyikujukpyiky ja Jesucristo, nayide'en adøm idø'øn ja ñamyayi mørøt njukpyijkym. Nayide'en idø'øn ja tpaaty ndejint ku ja tsajpjøtpy pyatøjkiñi mørøt adøm ja nnijkxyim jøts ja jap mørøt n'ejtint. ⁷Paty yø Dios Teety jade'en ttuuñ jøts t'lejxit tmijawidit pøni ti pøni pøn wyinaty memp kidakp, jøts jade'en tnank'y ejxit mæbaat ja chojkin mæbaat ja y'øy'ajtin tø xmø'øyim Cristo køjxp. ⁸Jabi ja Dios chojkingojxpi meets tø mnitsø'oky ku xyiktundi ja mjanchja'win. Ka' meets kø'øm xmøøt'aty ja ñankñitsø'ok'ajti, ja Dios ja tyajkp. ⁹Ka'ap ja n'øchinaq'ayin xyiknitsø'ok'ajtint midi adøm kø'øm njatu'uñindip, paty ja nganadyamikajxandit. ¹⁰Tø ja Dios Teety xanibiktaajkim Jesucristo køjxp jøts ja øchinaq'ayin ndu'unint sayim ja wyinmaa'ñ ja tmøøt'aty.

Ja øy'ajtin midi ja Dios Teety tø xmø'øyim Cristo køjxp

¹¹Ja'lmyatstí sa meets y'ijty mjatti mgubatti ku meets ja israelit jaq'ayin

xkamigu'uk'attinim, kø'ømyixi ja y'ijty ñadyamøjawiidi ja Dios y'ejxpajtin midi pyiktaktip ñe'kxkøjxp. Paty meets wenk myikniwinmayi ja'agøjxp ku xkamøøt'atti ja'abi ejxpajtin. ¹²Agootstujpy aduktyujpy meets ojts mdsøøni, ni xkanijawidi pøni pøn pøni ti ja tø tnimiñ midi tyejtip Cristo. Aduky meets ja mduu', tsil'kxy meets ja mduu' ma y'ukyiknijawit ja øgyajpxy ja ømyadya'aky pøni sadam ja Dios t'ødyunwa'añ ja naçwiiñ'ñit jaa'y. Ja Israelit jaa'y ja ja'ayi y'ijty tmøøt'ajttip, ka'ap y'ijty tu'ugyi ja Dios Teety x'ajot'atti, niti awejxin niti jøp'ejxin xkajagyapti ya naçwiiñ. ¹³Ixyamts meets ja Jesucristo mja'ajtiniyidi y'o'jkingojxp, o meets jagam jìxkø'øm ja mdsinqa'yin tø xyiknaxy. ¹⁴Tøts adøm ja xmø'øyim ja øy'ajtin ja jotkujk'ajtin. Jabi ja'ats idø'øn tø t'awaamuky tagonmuky ja israelit jaa'dyi mørøt pøn ka'israelit jaa'dyi. Jade'en ja tsep tø tyikudigøy. ¹⁵⁻¹⁶Kuts ja y'o'jky jam kruskøjxp, jade'ents idø'øn tyikudigøyi ja Moisés kyutujk midi kuwaní yikpadump y'ijty, midi tyamø'ajttip ja israelit jaa'yiyi. Jøts jade'en ja jadu'uk tsinnaa'yin tyiktsø'ondaq'ayky, jøts jade'en tyiknamyujki ja israelit jaa'y mørøt pøn ka'israelit jaa'y'ajttip. Tu'ugyijs jade'en yjaa'y'attit jotkujk Cristo køjxp jøts jade'en ja Dios Teety tkamidsep'attit.

¹⁷Jade'en'ampy ja Cristo myiin jøts ja øgyajpxy ømyadya'aky tnigajpxy sa dø'øn ja øy'ajtin

nbaajtint midi meets y'ijty
 m^ganija'wipnim, jøts midi øts tø
 ngaja'gyuki, øy øts ja tø nja'ixy,
 øy øts ja tø njamøot'aty. ¹⁸Jabi
 Cristits adøm xuu'mø'oyindip
 sudso ja Dios Teety nbaajtindit
 ni'amuki wan t'israelitja'a'yidi
 wan tka'israelitja'a'yidi, jøts
 tu'ugyi adøm idø'øn ja Espíritu
 Santo myøk'ajtin nyiktu'uñimp.
¹⁹Migugajp ja'winiyidip meets
 ixyamniduki'iysi ja Dios
 janchja'wibidi, ka'ap ukjade'eni
 sam y'ijty. Ja Dios meets idø'øn
 mja'ajtniyidip mørøt ja'adi pøn
 jaty ja y'u'nkja'wip. ²⁰Jade'en
 idø'øn tpaaty ja Dios kyajp
 sam tu'uk ja møj tøjk midi
 møj tsaa tø yikta pojtsøøn; jøts
 jade'en ja Cristo sam ja møj
 tsaa midi yikta pojtsøomp, jøts
 ja kyudanaabyitøjk mørøt ja
 kyu'aaw jade'endi sam ja mutsk
 tsaa una'jkindi. ²¹Adøm idø'øn
 tsaptøjk'ajtindip ndejint pøn
 tjanchja'widip ja Dios. Kuts ja
 ja'a'y pøn tka'ijxyidip ja Dios
 jøts ja tjanchja'wiñidi, jade'ents
 adøm ja ndsaptøjk myøjandi midi
 ndejint tø yikpojtsøøn Cristo
 køjxp. ²²Nayide'en meets idø'øn
 ja Dios mja'ajtmiyidi jøts tø
 mduktatøjkmiyidi ja y'Espíritu
 Santo.

Ku ja Pablo tnigugajpxy'aty
 ja øgyajpxy ja øy'ayuujk jøts
 ttukmadøy pøn ka'israelit ja'a'dyi

3 Ixyam ø puxøjkjøtpy ndsønni
 ja'agøjxp ku meets tø
 ndukmadøy ja Jesucristo ja yja' ku
 meets nayide'en mbaat'atyi xpaatt
 ja' y'øy'ajtin. ²Pø mnija'wiñip

meets ku øts ja Dios y'øy'ajtingøjxp
 tø xpikta'aky jøts øts ja yja'
 nnigajpxit jøts meets ja øchinaa_yin
 xyiknajxnit. ³Sam meets jap
 nøkyjøtpy jawyeen tø nduk'ixy
 tø nduknijawi ku øts ja Dios tø
 xukmadøy ja yu'uch winmaaññ,
 ku meets nayide'en xpaatt ja'
 y'øy'ajtin sam israelit ja'a'y ja tø
 tpaatti. ⁴Ku ja nøky xkajpxtit, jap
 meets idø'øn x'ext xnijawit ku øts
 ja Dios yu'uch winmaaññ nniya'wiyi
 midi ja Cristo yja' tnigajpxip.
⁵Nijuuni ja'abi winmaaññ
 tø yiknigajpxy tø yiknijawi,
 ixyamním idø'øn ja Dios jade'en
 tø ttuk'ixy ja kyudanaabyitøjkti ja
 kyugajpxtyøjkti ku ja Espíritu Santo
 tø y'agajpxiniyidi. Ja'abi ja'a'y ja'adi,
 pøn ja Dios tø ñadyamiyojxniyidi.
⁶Ya'at idø'øn yu'uch wyinmaaññ'ajtp
 midi ja Dios myøøt'ajtpy: ku
 dø'øn jade'en tjanchjawidit ja
 øgyajpxy ja ømyadya'aky midi
 xyiknitso'ok'ajtindip, winets jade'en
 ni'amuki tpaattit ja Dios myaqay
 ja israelit ja'a'dyi sam nayide'en
 pøn ka'israelit ja'a'dyi. Jøts jade'en
 ñamyayidit jøts tpøktit ja' midi Dios
 tø tni'adsowi Jesucristo køjxp.

⁷Ka'ap øts xjapaat'aty ku øts
 ja øy'ajtin tø nyikmø'øy jøts
 øts ja øgyajpxy ja ømyadya'aky
 tu'ugyi ndu'unt, jabi jade'ents
 idø'øn ja Dios ja myøk'ajtin tø
 xamidsøky. ⁸Meets niduki'iysi
 pøn ja Dios ja'ajtidip, øts idø'øn
 nayja'wiyip tyimyutsk, jøts øts
 jade'en ja Dios tø xanipiky jøts
 ndukmado'odit pøn ka'israelit
 ja'a'dyi sa ja myøji ja Cristo
 y'øy'ajtin. ⁹Tø øts ja Dios jade'en
 xanipiky jøts øts ja naxwii'ñit ja'a'y

nduk'ext nduknijawit sā dō'ón ja yu'uch wīnmāa'ñ wīndi'ixyip tō ttanibiktaajkiñi, jaayip ku ja naxwii'ñit tyiktso'ondaajky.

¹⁰ Paty idō'ón ja jade'en yjajty, jots ja yiktuk'ext yiktuknijawidit ja ankolistojkti jots nayide'en pōn jaty mōj'ajttip jap tsajpjōtpy mābaat idō'ón ja Dios nījawai'ajtin yja'aty. Jade'en ja tnankyl'ijxyi ku ja tpōkmuky tkonmuky ja öybí ka'öybí jaal'y, tu'ugyi tnankñamyuky i janchja'wingojxp.

¹¹ Jade'en ja tō ttuñ sā ja wīndi'ixyip tō ttanibiktaajkiñi ku ja nwindsøn'ajtim Jesucristo jade'en ja chīnaq'ayin tnankyl'ijxyi tnankñijawiyi. ¹² Ku adøm ja nwindsøn'ajtim Jesucristo njanchja'wim, agujk jotkujk adøm nwingunøjkxiñant ja Dios Teety, niti tsø'øgi niti jøpjawi ja!, ja'ayi nmøk'ajtim ja njanchja'win. ¹³ Paty meets nnøjmi jots ka'ap mjotmay'oooktit ku øts yap puxøkjøtpy n'ayøy meets køjxp. Jotkujk meets idō'ón ne'egi mnayjawiñidit, jabi jade'ents idō'ón ja Dios yja' yikmijaty.

Ja Cristo chojkin

¹⁴ Ku nja'myatskixy midi ja Dios tō ttuñ, jats øts jade'en ja Dios Teety y'øy'ajtin ngunuul'kxyja'wiyi pōn tyeety'ajtpy ja nwindsøn'ajtim Jesucristo, ¹⁵ jots pōn tyajkp ja wyinmaa'ñ ja yujky'ajtin jap tsajpjōtpy sam naxwiñi.

¹⁶ N'amidøopy øts ja Dios Teety ja myøk'ajtin midi myøøt'ajtpy kawinmaañi jots ttamigaxit ja Espíritu Santo, jots jade'en myikjotmøk'atyiñidit. ¹⁷ N'amidøopy

øts jots jam m'anmija'wingojxp y'ettit xemikojxp ja Cristo jade'en ku janchja'win xmøøt'atti, jots jade'en ja tsojkin mōk xmøøt'attit midi ja Dios mdamiyoxtip, ¹⁸ jots jade'en xja'gyukidit mōøt pōn tpabøjktip ja nwindsøn'ajtim Jesucristo mābaat idō'ón myøji ja chojkin midi kawinmaañi.

¹⁹ Ni'amido'ojip meets jits x'ejxtit xnijawidit ja'abi tsojkin jots jade'en tuki'iyi mdatøjkigyojxiyidit ja Dios, øy ja ka' tyimyiknijawigiyixy mābaat idō'ón ja myøji.

²⁰ Ixyamts idō'ón pyaat'atyi jots adøm ja Dios ndagunuul'kxyja'wa'ant ndamøja'wa'ant ja'agøjxp ku mōj ja myøk'ajtin midi tō xjamø'øyim. Ka'ap adøm ja nwinmaa'ñ myajadaajkyim, ni ka'båat ja yikja'gyukí mābaat idō'ón ja myøk'ajtin myajada'aky midi adøm xyiktu'unimp. ²¹ iWan twindsøl'ka'andi twinja'wa'andi ja Dios Teety xemikojxp ni'amuki pōn jaty ja janchja'wiyip Cristo køjxp! Jade'en idō'ón ja yjatt.

Tu'ugyi adøm nnayja'wiyindi
Espíritu Santo køjxp

4 Ja nwindsøn'ajtimgojxp øts tō nyiksumy, paty meets n'amidøy nbøktsøy jots øy yikxon mjaal'y'attit sam idō'ón pyaat'atyi ttu'undit pōn ja Dios tō wyi'ijxyidi wyigøñidi, ma meets idō'ón nayide'en tō myikpiktakmidi.

² Tuda'aky'atti, mōøt'atti ja maa'kxujkin; nachokidi nixem niyam, kidi xa'ambøkti ku ti ku sa mjattí. ³ Tu'ugyi m'ettit, ja Espíritu Santo mbudøkiyidip jots jade'en

xemikojxp y'ett ja jotkujk'ajtin.
4 Tu'ukpi ja'a'y adøm pøn tpadundiñ ja Dios, tu'ugyi ja Espíritu Santo jøts tu'ugyi nayide'en ja awejxin nmøøt'ajtyim midi ja Dios tø tni'adsowi. **5** Tu'ugyi adøm ja nwindsøn'ajtiñ, jøts tu'ugyi ja njanchja'win, jøts ja nnøbajtin, **6** tu'uk ja Dios midi tnideety'ajtp niduki'iyi tuknax. Ja' tnigubajk'ajtp niduki'iyi, adømgøjxp ja tnank'yijxyi midi ja tyunwampy, jøts møøt ja y'ity pøn jaty ja yja'ajtpy.

7 Kija' adøm idø'øn tø nyiktanibiktaajkindi ja ndunkjøøjp, sam ja Cristo kø'øm ttæjxi, jade'en ja tø tyaky.

8 Paty ja Dios jade'en ja kyajpxy wyañañ ku ja nwindsøn'ajtiñ wyimbijty jadigojk tsajpjøtpy ku tyik'awaq'atspidsømgijxy pøn ja miku' wyinajty tø myimajadaajkniyidi jøts tmo'ot ja myøk'ajtin ja naxwiiññit ja'a'y.

9 ?Tits idø'øn jade'en tyipjy ku dø'øn ñiimy ku wyimbijty jadigojk jap tsajpjøtpy? Ja' idø'øn ku ya myiiñ naxwiiñ jøts jade'en ja amutsk'ajtin tpaajty. **10** Nay ja' idø'øn patøjkiñi tsajpjøtpy midi ya atsmeen naxwiiñ, jøts jade'en yikpiktaajkni møjwindsøn jøts o ma jade'en tyiknigaxø'økt ja myøk'ajtin. **11** Jøts jade'en nidu'uk nidu'uk tmøøy kija' ja ja'a'y tyunkjøøjp, jam pøn kudanaabyitøjkti, jam pøn kugajpxtyøjkmidi, pøn ja øgyajpxy ømyadya'aky tyikyø'ømyidip tyiknaxmidip, jøts jam pøn kajpxwejmidip yik'ixpøjkmidiñ. **12** Jade'en ja yja'a'y ja ojts tuu'mø'øy sudso ja tyunkjøøjp ja

tpadu'undit, jøts jade'en myiwenit ja yjanchja'win pøn jaty Cristo yja'ajtpy, **13** jøts kunim adøm ja yikxon ni'amuki ni'aga'pxi nnija'wa'andit ja Dios U'nk janchja'wingøjxp. Winetnimts ja nwinmaa'ñ myøktaajkindit jøtsnim idø'øn iiy nayide'en ndu'unint sám ja Cristo. **14** Ka'ap adøm ja mutsk winmaa'ñ n'ukmøøt'ajtna'ant sám o pøn tigati tpadungøjy ja'ayi ku tsuj tmadøy, øy ja yjanchi kyajanchi myøjpiktakpy ja!. **15** Ku adøm idø'øn ja Cristo n'aduunaxkøjxit, jaanimts idø'øn nmøøt'ajtint ja tsojkin jøts jade'en nduk'ejxna'ant nduknija'wa'ant ja nmigu'uk ja tiy'ajtin, jabí Cristits adøm xnigubajtimp. **16** Ku ja tnigubajk'aty, sa dø'øn øy ñijkxy ñaxy. Pøni sats adøm nidu'uk nidu'uk tø nyikmø'øyim ja ndunkjøøjp, jade'en adøm ja xpudøjka'amp jøts øy møk y'ettit ja yjanchja'win, jøts myøjedit myayidit ja wyinmaa'ndyi, tyatøjkiniyidit ja tsojkin.

Ja jemchinäa'yin midi ja Cristo tø xmø'øyim

17 Ya'ats ots idø'øn nnigajpxy nwindsøn'ajtingøjxp: jøts ka'ap jade'en m'uktsinaañidit sám ja chøønidi pøn tka'ejx'ajttip ja Dios, midi tmøjpiktaaajktip ja katumbi winmaa'ñ, **18** jøts agooststujpy abe'etstujpy ja yja'gyuki tmøøt'atti. Ka'ap ja tmøøt'atti ja jujky'ajtin midi ja Dios yajkpy, ku ja kø'øm ka' ttsokti ku ja kø'øm ka' tnijawiwyäandi. **19** Tø ja chø'ødu'un'ajtin ja tyiktigøøñidi jøts jam tø ñagyiyajkniyidi ma jam ja y'axøøkpi yigaappi yiktuñ. **20** Ka'

meets jade'en ja Cristo yja' tø
mduk'i jxiyiyidi tø mduknijawiyidi,
²¹ pøni tødam meets idø'øn ja
xjanchpatmadoji ja yja' ku dø'øn
ja jade'en ka' wya'añ, ku dø'øn
tø myiktukmadowdi ja tyiy'ajtin.
²² Majtstutnidi tuki'iyi pøni sa
y'ijty ja mdsinaa'yin xyiknaxti,
ku xpadundi ja y'øybi kya'øybi
midi pidsømp winmaa'ñjotpy,
midi mnadyawindaay'ajtidip
kø'øm. ²³ Myikjemyiñidip meets
idø'øn ja m'aaw ja mjoojt sam
ja mwinmaa'yindi nayide'en,
²⁴ jøts jade'en xpøjknidit ja
jemchinaa'yin sam ja Dios kø'øm
tø mdamidsøkyidi. Jade'ents ja
ochinaa'yin ñigaxi'iky ku øy ku tsuj
ja mdsinaa'yin xyiknaxtit, niti poky
niti kadyeey.

²⁵ Paty meets ka' m'uktaay'ajtnit;
ku mmigu'uk xmiçajpxt tiy janch
idø'øn ja møøt mmadya'akt,
jabí tu'ugyiits adøm idø'øn ja
janchja'win nbaduu'ñim.

²⁶ Pøni m'ambøjk tip, kidi
mnankpyøkpyetyidi; ka'ap ja
m'aki xyikta'anidit. ²⁷ Kidi ja miku'
xyikmøj'atti.

²⁸ Pøn y'ijty maa'tsp, wan ja
tmajtstutni jøts ne'egi tyundøjkiñit,
jøts jade'en ja ødyunk ttu'unt jøts
jade'en tpudøkit pøn ayoop.

²⁹ Ka'ap axøøkpi kajpxy axøøkpi
madya'aky xyiktu'undit, ja øybí
madya'aky ne'egi xyiktu'undit jøts
jade'en ja mmigu'uk xmo'odit ja
tigajtsin jøts ja kunuu'kxy'ajtin.

³⁰ Kidi meets xyikjotmay'øky ja
Dios ja y'Espíritu Santo, ja'ats meets
idø'øn m'ejxpajtin'ajtpy jøts jade'en
ja Dios m'ejxkapidit ku meets
ja mja'atyi, ixyam sam wyinaty

ku mmøøgyøjxniyidit tuki'iyi ja
nitso'ok'ajtin.

³¹ Majtstutnidi tuki'iyi ja m'aki,
kidi mjotma'atti, ja pøjpi tsø'pxpi
madya'aky jagam ja yiktanidi sam
tuki'iyi ja' midi ka'øy nayide'en.

³² Yikxon meets idø'øn ne'egi
m'øy'att, mnabya'ayowidip meets,
jøts nayide'en mnamyaa'kxukiyidit
jade'en sam meets ja Dios Teety tø
mmee'kxyiyidi Cristo køjxp.

Sø dø'øn ja chinaa'yin ja tyiknaxtit
pøn ja Dios u'nk'ajtiyidip

5 Kawinmaañi meets idø'øn
ja Dios Teety mdsøkyidi
paty meets idø'øn ja xpadu'unt
sam ja mutsk una'jk tpadundi ja
tyeety. ² Nãnky'ejxidi ja mdsojkin
nayide'en sam ja Cristo xtsøjkyindi
jøts ku ja xku'ayo'owim adøm
nbøkyøjxp. Jade'ents ja Dios
t'øyja'wiyii'ñ kø'øm ku ja jade'en
ttuuñi.

³ Ixmåtskøjxti tuki'iyi ja
kya'øybi. Kidi ø pøngapøn
møøt mnamyøøt'atyidi, kidi
xniwangøjxwa'andi tuki'iyi
ja jujky'ajtin midi ya naxwiñ
najxp, jabí ja Diosxi meets
ja'ayi mja'ajtniyidip. ⁴ Kidi ja
axøøkpi ja yiktsø'ødyumbi
madya'aky xmøøt'atti, jabí ka'axi
jade'embí pyaat'atyiyi. Ja Dios
meets idø'øn ne'egi ja y'øy'ajtin
mnimadyajkidip. ⁵ Tøts meets
xnijawi ku o pøn yaal'dyøjk o pøn
tø'oxyøjk ñamyøøt'ajtkøjyidi, ok
pønts ja axøøkpi yigaappi tyumpy,
ok pønts ne'egi ttsojkp midi ja
naxwiñ'ñit yajkpy, ka'apts ja mibaat
pyaat'atyi tpaqatt ja Dios kyutujk
ma ja Cristo ttanitanit ja yjaa'y.

Jabi wenkpi diosxi dø'øn ndejint y'ajot'ajtnip pøn ja naxwii'ñit øy'ajtin ttajotmay'oo'kp. ⁶Kidi xyikmajada'akti ja win'øø'mbidø pøn wøndip ku yø'øbi winmæg'ñ y'øyi jøts xpadu'undit, pøn møkts ja Dios ja tyikastigipaatt pøn ja kabadujnip. ⁷Ixmatskøjxti tuki'iyi yø'øbi jaa'y.

⁸⁻⁹Jabi jaj agujkpyts meets mdsinaañi kuts ja nwindsøn'ajtim møøt m'etti. Ka'ap jade'en ja mdsinaa'yin x'ukyiknæxnidi sam y'ijityin. Ku ja nwindsøn'ajtim jade'en ja kuno'jkin xmø'øyim, jade'ents idø'øn nnankylejxit nnankñija'wa'ant ja øybi tsinaa'yin, sam idø'øn ndejint ja øy'ajtin ja tiy'ajtin jøts midi paat'ajtip ndu'unim. Yikyø'ødyi dø'øn jade'en ja mdunk. ¹⁰Tun meets ja may'ajt jøts x'ejxit xnijawidit midi'ibi dø'øn ja Dios chøjkpy. ¹¹Kidi xundi ja' midi katump, ja' yø ttundip pøn agooststujpy tsinaadyip; ne'egi pudøki meets idø'øn ja' jøts xukpaattit ja kuxiijndya'aky'ajtin. ¹²Janch tsø'ødyu'unin idø'øn ja ñaxy ku adøm nnimadyajkindit sa dø'øn ja chinaa'yin amaa'tsk tyiknæxti. ¹³Øy idø'øn ja nayide'en tpaaty ku adøm ndukja'gyukandit mabaa'at idø'øn ja chinaa'yin ja kya'øyidi, wan wyinaty jade'en ja Dios o pøn tpabøjkni. ¹⁴Paty idø'øn ja wijkyajpxy wyaa'ñ:

Wejniñi kajnidi meets;
kidi agooststujpy abe'etstujpy
m'uktsinaañidi,
ja Cristits ja kuno'jkin
kudøø'kxin tyapk.

¹⁵Patyts meets idø'øn øy
x'ejxit sa dø'øn ja mdsinaa'yin

xyiknæxtit. Kidi jade'en mdsøønidø sam pøn kubø'ets kumon, wijy kejy xyiknæxtit. ¹⁶Wijy kejy mnabyikta'agiyidit jøts tum ja øybi ttundi, jabi ja ka'øybixi yjaw'i ixymam nãnkmyøjtøkiwyajniyip. ¹⁷Kidi mgawinmaa'mbyaattti, ixø'adi nijawidi pøni ti dø'øn ja nwindsøn'ajtim tø mdamidsøkyidi. ¹⁸Kidi mnadyamiyøxyidi ja nøø ja pa'ak ja amu'ukyja'a'y'ajtin midi ja windigø'øyin tyajkp, yikmøj'atti yikmajada'akti, nadyamijojaxidi ne'egi ja Espíritu Santo. ¹⁹Ja nwindsøn'ajtim idø'øn ne'egi mnimadya'aktip, ku ja Salmos xkajpxtit jøts ja y'øøjik xawin'ø'ødit. Tu'ugyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit. ²⁰Nwindsøn'ajtim Jesucristo køjxp xamøja'wikyunæxtit ja Dios Teety ku ja kunuu'kxin tyaky køx kida'ak.

Sa dø'øn chøønidit ja teety
ja taak ja u'nk ja una'jk pøn
ja Cristo tpadundip

²¹Jade'ents ja Dios
xawindsø'øgidit ku nixem niyam
mnagyupøkidit.

²²Ja tø'øxyøjkti pøn amajtskti ja ñiya'a'y pyadu'undip, nayide'en idø'øn sam ja nwindsøn'ajtim tpadu'undit. ²³Ja yaa'dyøjk tnigubajk'ajtp ja ñidø'øxy, nayide'en sam ja Cristo tnigubajk'aty ja yjaa'y, pøn nayide'en yiknitsøjkpy.

²⁴Jade'en sam ja Cristo
kyupiky'atyiyi ja yjaa'y, nayide'ents idø'øn ja amajtsk tø'øxyøjkti ja ñiya'a'y tkupiky'ajtmidit tuki'iyi.

²⁵Ja amajtsk yaa'dyøjkti, choktip ja ñidø'øxy ja nayide'en sam
ja Cristo tø ttsøky ja yjaa'y ku

ttamiyøxy ja yujuky'ajtin. ²⁶Paty ja jade'en ttuuñ jøts tjibjky tjigøñ ja yjaal'y niti pøky niti kadyeey, tyikwatsni jade'en nobajtingøjxp ku ja øgyajpxy ømyadya'aky yikpaduñ yikjanchjawi, ²⁷jøts jade'en mørøt y'ett jøts jade'en tnank'yejxit tsuj wå'ats, ni tu'uk kya'øybi tyikwingaxø'økt. ²⁸Jade'ents idø'øn ja yaa'dyøjk ttsoktit ja ñidø'øxy sam t'ejx'etti ja kyø'ømne'kx ja kyø'ømgojkp. Pøn idø'øn ja ñidø'øxy ttsojkp kø'løm idø'øn ja ñadyamidsøkyi. ²⁹Pø ka'axi pøn ja ñe'kx tmidsep'aty, y'ejx'ijtpy ja' jøts yujuky'ett chuxk'ett; tyimñayide'en idø'øn ja Cristo ttunmi mørøt ja yjaal'y, ³⁰jabi ñe'kx'ajtpyx dø'øn ja ndejint ja yjaal'y ma' adøm nayide'en tø nyikpiktaajkyindi ma' dø'øn ndejint adøm nbajk'ajtyindi nxixy'ajtyindi. ³¹Sam jap nøkyijxpy wya'añ: "Myajstu'utp ja yaa'dyøjk ja tyeety ja tyaa'k jøts jade'en ja ñidø'øxy mørøt y'ett ejximdam tu'ukpi jaa'y." ³²Nnija'wip øts ku ya'atpi madya'aky janchtyimchep, ja' idø'øn yo' wya'añ jøts yikja'gyukit waani sa' dø'øn adøm ja Cristo mørøt tu'ugyi njaa'y'ajtyim. ³³Nayide'ents idø'øn tnigajpxmi ku ñidu'uk ñidu'uk ja yaa'dyøjk ttsoktit ja ñidø'øxy sam kø'løm ñabya'ayoyidi, jøts nayide'en ja tø'øxyøjk tkajpxkyupøktit ja ñiyaa'y.

6 U'nk una'jkti, ja' meets idø'øn mdunkjøøjp'ajtpy ku ja mdeety xpadu'undit. Jade'en xyknigaxø'øktit ku meets ja Dios xjanchjawi, jade'en idø'øn pyaat'atyi. ²Ja myidu'ukpi ka'ama'ayin midi myøøt'ajtpy

ja awejxin, ya'at idø'øn ja': "Windsø'øgi ja mdeety jøts ja mdaak, ³jøts jade'en øy jotkujk xyiknæxt jøts yo'ont ja mdsinaa'yin ya' naaxwiñ."

⁴Meets u'nkteetyi, kidi o tigati m'u'nk xa'ojeti, ots ja jade'en mmidsepwa'anidit jøts ka'ap m'ukyikajpxkyupøjknidit. Ja'gyuki køjxp meets idø'øn ja ne'egi mørøt mgajpxt mmadya'akt jøts jade'en xuk'ejxit xuknijawidit ja nwindsøn'ajtim ja tyiy'ajtin.

⁵Tumbitøjkti, mimadowdi ja mwindsøndi ya' naaxwiñ. Windsø'øgidi, padundi tuki'iyi midi ñi'anempy sam idø'øn pyaat'atyi nmidi'unint ja Cristo.

⁶Tungøjxti ejtp midi y'ane'empy, ka'ap jaayi ijy mnabyikta'agidit ku ja m'ijxyidi jøts jade'en ñadyiyi myikajxa'aktit. Jade'ents idø'øn ne'egi xu'undit sam ndejint ja Cristo yikmiduñ, jøts tuki'iyi ja m'aaw ja mjoojt xpikta'aktit, jøts jade'en ja Dios yja' xpaduujnidit midi kø'løm tø ttanibiktaagi. ⁷Kidi mdunk xuuñ a'aka jot'aka, ja nwindsøn'ajtim idø'øn ne'egi mdawindsø'øgip jøts ka' x'ixa'at ja jaa'y kyajxajkin.

⁸Pø tøts xnijawidi ku adøm ñidu'uk ñidu'uk xkumaq'a'yin ja nwindsøn'ajtim pøni sa' adøm ya' øy tø ndu'uñim, wan pøn awa'atstum ka'awa'atstum tø tyiknaxy.

⁹Meets yiktumbitøjkti, yikxon meets ja mdumbi ana'am, kidi xwinwopti xjowopti. Ja'myats meets ku meets ja nwindsøn'ajtim nayide'en xmidunmi midi tsajpjøtpy tsinaapy, jøts ka'ap ja' twi'ixy twigøñ, tuknæx adømdi ja' wyingujkp, wan tumbi tkatumbi.

**Ja nigubojkín midi myøot'ajtip
pøn ja Cristo tjanchja'widip**

10 Ixyam migu'uktojkti, yikmøkidi ja møk'ajtin midi tø mdatøkiyidi ku ja nwindsøn'ajtim xmøøt'atti.
11 Aejxidi abaðadidi ja mnigubojkín midi ja Dios yajkpy, jøts jade'en møk xwindanidit ja miku' jøts ka' xyikmajadá'aktit ja tyaay'ajtin. **12** Ka'axi adøm nmøøtseptuñim ja jaa'y, ja'ats adøm møøt ja tsep nyiknajxym pøn kayik'ejxp kayiktomp, midi yiktseptump, ku ja tnigubajk'aty tuki'iyyi ja kya'øybi ya nañwiiñ pøn ja Dios yja' tkatsojkip. **13** Paty meets x'ejxmukt xkommukt tuki'iyyi ja nigubojkín midi ja Dios yajkpy, jøts jade'en xmimajadá'aktit wyinaty ku ja miku' ja kya'øy'ajtin møk tyikmiñ. Kuts ja jade'en xu'undit, møk mda'andit. **14** Møk mnabyikta'agidit, ja' møk'atti ja tiy'ajtin nayide'en ndejint sám ku nnachujma'ant, møk ndu'unint. Ja øchinäa'yin ja tiichinäa'yin midi mee mdumpy, ja' mnadyagubokiyidip sam ja tseptumbi yiknitsø'øygi ja puix midi kyachwiiñ. **15** Nay'a'ejxiyidi nay'abaaðidiyidi jøts xkajpxyo'ödyit ja øgyajxpy ja ømyadya'aky midi ja øy'ajtin yajkpy, tyimñayide'en ndejint xu'undit sam ja soldadi ja kyø'øk ttawa'agi jøts jade'en t'a'ejxi ja tsep. **16** Yo' janchja'wints idø'øn ne'egi mmøøt'attip jøts ka' sa mjattit o ti o sa mjatuñidi ja miku'. Jade'en iø'øn ndejint mnigubokiyidit sam tu'uk ja moj puix tkayiknaxy ja tsujxjøøjp ja tsujxpaa'ku ja soldadi ja puix ñadyagubøkyi. **17** Janchjawidi ja yiknitsø'ok'ajtin jøts jade'en ja m'anmija'win niti nisa' kyajattit, jade'en n'ukpiktaajkint sam tu'uk ja soldadi

pyujxkujup y'adaniyi. Tamøk'atti ja øgyajpxy ja ømyadya'aky midi ja Espíritu Santo mmøøjyidip jøts jade'en xniguboktit ja tiy'ajtin ja øy'ajtin sám ndejint ja soldadi ja y'espadi ja chinaq'ayin yiknitsø'øygi. **18** Dios'ajot'ajtingojxp meets ya'at xungøxt, jøts ja Dios x'amido'odit xpøktso'odit tum ja y'øybi midi ja Espíritu Santo kyupijkpy. Ku ya'at xu'undit jøp'ejxti jøpjawidi, kidi meets jaty xaka'akwa'lañ, ni'amidowidi nibøktswidi pøn jaty ja Dios yja'ajtpy. **19** Ni'amido'owidik øts nibøktso'owidik øts nayide'en jøts ja Dios xmo'ot ja winmaaq'ñ jøts øts agujk jotkujk nnigajpxt ja niitsø'ok'ajtin midi y'ijty ja Dios kyanäñky'ejxipni. **20** Tø øts ja Dios xnaajtskaxi kugajpxy'ajtpi, ja'agøjxp ø tø nyiksumy. Amidowdi ja Dios jøts øts tuki'iyyi nyiktungøxt ja møk'ajtin sa dø'øn pyaat'atyi ku øts yø'øbi winmaaq'ñ nnänky'ejxiyit nnankñijawiyit.

Ja kajpxpoo'kxin midi tyagugo'jxiñip

21 Yo' Tíquico, yo' idø'øn mduknija'wigyøxiyidip pøni ti pøni sa øts idø'øn yam nduñ. Adøm nmigu'uk yo' pøn øts yam møk ja pudøjkin xmøøpy jøts jade'en ja nwindsøn'ajtim Jesucristo yja' nyikmøjt nyikaja'it. **22** Paty meets ndanigaxi, jøts mdukmadowiyidit sa øots idø'øn yam jøts øots jade'en xajotkujk'att.

23 Paat meets migu'uktojkti ja tuda'aky'ajtin, ja tsojkin møøt ja janchja'win midi ja Dios Teety ñajtskajxip ñajts'ejxip møøt ja nwindsøn'ajtim Jesucristo. **24** Jøts Dios Teety ja kunuu'kxitip pøn ja chojkin tø ttamiyoxti ja nwindsøn'ajtim Jesucristo xemikøjxp. Tiigyajpxy idø'øn, jade'en idø'øn yjatt.